

Kabul gyászos története

Illés-napi könyvbemutató Temerinben

„Nevem **Horváth (Mihály) Orbán**, 1941. augusztus 24-én születtem Kabolban... az 1941 és 1945 közötti kaboli történéseket szeretném elmesélni úgy, ahogyan emlékszem rájuk, és ahogy a begyűjtött dokumentumok vallanak róluk” – így kezdődik az a kötet, amely az *Eltévedt hősök téves csatatereken* címet viseli, alcíme pedig: *Kabul gyászos története*. Kabul (Kovilj) a II. világhégés idején is szerb többségű település, a magyarság aránya nem érte el a tíz százalékot. A régi közigazgatásban a falu Alsó- és Felsőkabolból állt, így a visszatérő magyar államhatalom két falubíráat nevezett ki Horváth Mihály és Molnár Andor személyében. Nem sejtve, hogy ezzel mindketten életükkel fizetnek, lelkesen végezték feladatukat. Ezt már csak azzal is bizonyították, hogy 1942-ben mintegy 200 helybeli szerbért álltak ki, nem hagyva a katonaságnak, hogy kivégezze őket. Ehelyett kezességet vállaltak a falubeliekért, azt állították, hogy a velük élő szerbek hű és békés alattvalói a magyar államnak. A szerbek hálája óriási volt, fogadkoztak, hogy nem feledkeznek meg Molnár Andorról, Dunafalvi Lajos csendőr őrmesterről és Horváth Mihályról, akit csak Miskelának hívtak. És amikor 1944 végzetes ősze elérkezik, Molnár Andort szadista kínzások közepette gyilkolják meg a partizánok, Miskelát a falusiak elrejtik, bemenekítik Újvidékre, de rátalálnak és kivégzik. Dunafalvi Lajos úgy úszta meg, hogy még a magyar időkben áthelyezték, elkerült a Dunántúlra. Kabolban utcát neveztek el róla, egy helybeli zenész pedig indulót komponált a tiszteletére. Ezzel az indulóval kezdődött a temerini könyvbemutató, melyet a hétvégi Illés-napi rendezvények közé iktattak be. Ez volt a két nyelven közreadott könyv második bemutatója. Egy hónappal ezelőtt Budapesten találkozhatott vele a közönség, majd a temerini után a szerző reményei szerint harmadikként a kaboli közönség ismerkedhet meg a kiadvánnyal.

Horváth M. Orbán kiváló esztétikai köntösben közreadott könyvét iratokkal, fényképekkel, visszaemlékezésekkel töltötte meg. Döbbenetes adalékként

Középen ül a szerző, jobb oldalt az alkalmi zenekar előadja azt az indulót, melyet Dunafalvi Lajos tiszteletére szerzett egy kaboli szerb ajkú zenész

mindahhoz, amit tudunk '44/45-ről. A szerzőt, aki egyébként gyermekkorát Kabolban töltötte, szerb iskolában tanult és anyanyelvén meglehetősen gyengén beszél, **Csorba Béla** és **Matuska Márton**, a téma szakértői faggatták.

■ N-a